

Dedina roka

2025

MINISTERSTVO
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

SLOVENSKÁ AGENTÚRA
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVAK ENVIRONMENT
AGENCY

Slovo na úvod

Bohatstvo Slovenska sa skrýva v jeho regiónoch a Dedina roka je dôkazom tohto tvrdenia. Súťaž, ktorej víťaz reprezentuje našu krajinu v európskom priestore, si zaslúži dôstojné podmienky. Uchopiť zodpovednosť za toto podujatie preto nie je jednoduchá úloha. V poradí 13. ročník súťaže sa s hrdosťou prezentuje počtom súťažiacich obcí, ktorý sa po rokoch stagnácie dostal na úroveň historicky najsilnejších ročníkov.

Európske pracovné spoločenstvo pre rozvoj vidieka a obnovu dediny zorganizovalo prvý ročník súťaže o Európsku cenu obnovy dediny už v roku 1990. Dedinu roka, národnú formu tejto súťaže, Slovenská republika úspešne organizuje viac ako 25 rokov a som nesmierne rád, že sa nám podarilo vytvoriť priestor na prezentáciu našej prírody, prvkov ochrany krajiny a životného prostredia, kultúrneho dedičstva a histórie národa.

Neoddeliteľnou súčasťou filozofie súťaže je prezentácia dosiahnutých výsledkov v oblasti starostlivosti o vidiek, konkurencieschopnosti, výnimočnosti a schopnosti prinášať inovatívne riešenia do procesu starostlivosti o svoje prostredie. Jej cieľom je predstaviť úspechy a výnimočnosť slovenskej dediny, tvorivú prácu jej obyvateľov a povzbudiť ich do ďalšieho rozvoja svojho domova. Poukazuje na snahu zúčastnených dedín priblížiť sa obnove obcí na európskej úrovni, zároveň ale zdôrazňuje zachovanie tváre a duše slovenskej dediny.

Dedina roka preto plní úlohu popularizátora nášho vidieka, dedín a dediniek naprieč celým Slo-

venskom. Pripomína nám, že obec je symbolom spolupatričnosti a základom našich komunít tvoriacich národnú identitu a dôstojné zmýšľanie o vlastnej krajine a životnom prostredí, ktoré nás obklopuje. Som presvedčený, že ten, kto si váži vlastné a má úctu k životnému prostrediu a dedičstvu, o ktoré sa starali už naši predkovia, má úctu sám k sebe a môže so zdravou hrdosťou čeliť rôznym stretom, ktoré prirodzene prináša život.

Záverom by som chcel úprimne poďakovať všetkým, ktorí sa podieľali na úspešnom priebehu tohto ročníka súťaže Dedina roka. Moje poďakovanie patrí vyhlasovateľom a partnerom súťaže za ich podporu, dôveru a dlhodobé úsilie rozvíjať naše vidiecke komunity. Ďakujem členom hodnotiacej komisie za ich odborný prístup, ako aj organizačnému tímu Slovenskej agentúry životného prostredia, vďaka ktorým má táto súťaž nielen vysokú úroveň, ale aj skutočný význam pre naše obce a regióny.

Osobitne ďakujem všetkým zúčastneným obciam za ich energiu, odhodlanie a lásku k miestu, kde žijú. Ste dôkazom, že vidiek má silu, hodnotu a budúcnosť.

Juraj Moravčík
generálny riaditeľ
Slovenskej agentúry životného prostredia

2025

Hodnotenie prihlásených obcí

Národného oceňovania Dedina roka sa mohla zúčastniť každá obec Slovenskej republiky bez štatútu mesta, ktorá dokáže prezentovať vynikajúce a príkladné aktivity, iniciatívy uskutočnené

v procese obnovy dediny a v zmysle udržateľného rozvoja vidieka. Prihlásené obce hodnotili členovia Národnej hodnotiacej komisie zloženej zo zástupcov vyhlasovateľov a partnerov súťaže.

Národná hodnotiacia komisia v roku 2025

Marek Kotman

Michaela Auxtová

Roman Lebeda

Eva Klíčová

Oľga Slobodníková

Katarína Košičárová

Zlatica Csontos Šimoňáková

Lucia Thumová

Slávka Lenčešová

Silvia Martišová

Lucia Bistárová

Mária Behanovská

Zoltán Balko

Marianna Bebčáková

Petra Tóth

Slovenská agentúra životného prostredia

Slovenská agentúra životného prostredia

Slovenská agentúra životného prostredia

Slovenská agentúra životného prostredia

Slovenská agentúra životného prostredia

Slovenská agentúra životného prostredia

Ministerstvo životného prostredia SR

Ministerstvo životného prostredia SR

Združenie miest a obcí Slovenska

COOP Jednota Slovensko, s. d.

Národné osvetové centrum

Vidiecky parlament na Slovensku

Spoločnosť pre záhradnú a krajinnú tvorbu

starostka obce Korňa, Dediny roka 2023

ambasádorka súťaže

Hodnotenie prebiehalo na dvoch úrovniach. Na prelome jari a leta navštívila komisia všetky prihlásené obce a na základe vstupných informácií z prihlášky a prezentácie obce sformulovala svoje závery z hodnotenia. Záležalo na invencii obce, akú formu prezentácie si zvolila, čo všetko komisii ukázala, či angažovala miestne spolky, združenia, iniciatívy, poslancov a podnikateľov, aby ukázala, ako spolupracujú a akým smerom posúvajú svoju obec. Po návšteve jednotlivých obcí a spracovaní hodnotiacich formulárov sa začiatkom septembra 2025 uskutočnilo záverečné rokovanie Ná-

rodnej hodnotiacej komisie, na ktorom boli na základe údajov z prihlášok, výjazdov v obciach, hodnotenia v skupinách, prezentácii a spoločných návrhov členov komisie udelené ocenenia v jednotlivých kategóriách a bol určený laureát.

Do hodnotenia vstupovali kritériá udržateľnosti, koncepcnosti, schopnosti prezentovať sa, originality prístupov, myslenia obyvateľov, riadenia samosprávy, ale aj súladu s hodnotiacimi kritériami súťaže o Európsku cenu obnovy dediny.

Všeobecné oblasti hodnotenia:

- cestovný ruch v obci,
- atraktivita a špecifika,
- ponuka obce pre návštevníkov,
- prírodné a kultúrno-historické podmienky,
- rekreačné lokality,
- náučné a turistické chodníky,
- cyklotrasy,
- oddychové miesta,
- iné atrakcie,
- pohostinnosť,
- existencia zariadení cestovného ruchu a ich ponuka,
- súčinnosť s poskytovateľmi služieb,
- využitie prvkov miestneho koloritu,
- marketing a propagácia,
- členstvo v združeniach cestovného ruchu,
- prístup k informáciám a ich kvalita,
- vzájomná spolupráca s obyvateľmi,
- podmienky pre život,
- spolková, klubová a záujmová činnosť,
- kultúrno-spoločenské a športové podujatia počas roka,
- výchova, vzdelávanie a osвета,
- sociálna a zdravotná starostlivosť,
- komunikácia a práca s ľuďmi s dôrazom na marginalizované skupiny,
- migrácia,
- používanie informačných kanálov,
- zapojenie občanov do aktivít obce.

Oblasti hodnotenia**v kategórii Dedina ako hospodár:**

- prítomnosť obecných podnikov,
- súčinnosť poľnohospodárstva, lesného hospodárstva a obce,
- ekologické a racionálne využívanie a zaobchádzanie s miestnymi zdrojmi, surovinami a ich využitie vo výrobe,
- prechod z používania fosílnych na obnoviteľné zdroje energie, podpora obce v oblasti pestovania, chovateľstva a ovocinárstva,

predaja z dvora a remesiel,

- vytváranie podmienok na zvyšovanie zamestnanosti v obci,
- podpora miestnych podnikateľov,
- inovácie v oblasti hospodárstva.

Oblasti hodnotenia**v kategórii Dedina ako maľovaná:**

- harmonický obraz dediny,
- celoplošný a rovnomerný rozvoj obce a jej infraštruktúry,
- systematický rozvoj obce v súlade so strategickými dokumentmi obce,
- vzhľad obce a čistota v obci,
- čitateľný prejav stavebného poriadku s rešpektovaním znakov tradičnej regionálnej architektúry v novej výstavbe, súlad starého s novým,
- rozsah, spôsob a charakter obnovených objektov,
- tvorba a využívanie verejných priestranstiev, ochrana prírody a krajiny,
- biologicky a ekologicky cenné lokality,
- ochrana a tvorba krajinotvorných prvkov,
- voda v krajine a jej zadržiavanie,
- protipovodňové opatrenia,
- opatrenia na zmiernenie negatívnych dôsledkov zmeny klímy a adaptácia na tieto zmeny,
- podpora a využívanie technológií šetrných k životnému prostrediu,
- údržba verejnej zelene,
- ochrana pôvodného genofondu,
- environmentálna výchova.

Oblasti hodnotenia**v kategórii Dedina ako klenotnica:**

- uchovávanie, ochrana a starostlivosť o hmotné a nehmotné kultúrne dedičstvo (kultúrno-historické objekty, historické krajinné a sídelné štruktúry, tradičné ľudové zručnosti, etnografické prejavy, folklór),
- starostlivosť o tradičnú ľudovú kultúru, atmosféru a originalitu,

- tvorivosť a lokálny patriotizmus.

Oblasti hodnotenia v kategórii **Dedina ako partner:**

- vízia obce,
- vytváranie partnerstiev na miestnej a regionálnej úrovni,
- strategické dokumenty,
- metódy budovania partnerstiev,
- plány a projekty do budúcnosti,

- využívanie moderných a inteligentných technológií,
- modernizácia obce, aplikácie a webstránky na zlepšenie vzťahov v komunite,
- projekty energetickej sebestačnosti,
- sponzorská činnosť,
- účasť laickej a odbornej verejnosti v plánovacích procesoch,
- medzinárodná spolupráca,
- výmena skúseností,
- projekty realizované v partnerstvách.

Zoznam zapojených obcí

Kraj	Okres	Obec
Bratislavský kraj	Pezinok	Budmerice
Trenčiansky kraj	Trenčín Nové Mesto nad Váhom Prievidza Púchov	Dolná Súča Vaňovce Lehota pod Vtáčnikom Lúky
Trnavský kraj	Dunajská Streda Trnava Trnava Trnava	Veľká Paka Dolná Krupá Kátlovce Zavar
Nitriansky kraj	Nitra Levice Šaľa Komárno Topoľčany	Dolné Obdokovce Kálna nad Hronom Močenok Kravany nad Dunajom Tesáre
Žilinský kraj	Liptovský Mikuláš Námestovo Dolný Kubín	Ľubela Zákamenné Malatiná
Banskobystrický kraj	Brezno Poltár Rimavská Sobota Lučenec	Heľpa Utekáč Kyjatice Divín
Prešovský kraj	Stropkov Poprad Stará Ľubovňa	Vladiča Spišská Teplica Čirč
Košický kraj	Gelnica Spišská Nová Ves Trebíšov Košice-okolie	Kluknava Matejovce nad Hornádom Veľký Kamenec Haniska

Mapa víťazných obcí

Dedina roka 2025

Budmerice (okres Pezinok)

Dedina ako hospodár

Utekáč (okres Poltár)

„Za aktívne získavanie a využívanie finančných zdrojov z projektov pre neustále zvyšovanie kvality života obyvateľov obce.“

Dedina ako maľovaná

Dolná Krupá (okres Trnava)

„Za dlhodobé udržiavanie harmonického obrazu dediny pri obnove budov, verejných priestranstiev a pri tvorbe prvkov drobnej architektúry.“

Dedina ako klenotnica

Kyjatice (okres Rimavská Sobota)

„Za citlivý a rešpektujúci prístup k zachovávaniu hmotného aj nehmotného kultúrneho dedičstva s odkazom pre budúce generácie.“

Dedina ako partner

Čirč (okres Stará Ľubovňa)

„Za dlhoročné rozvíjanie medzinárodných, regionálnych a lokálnych partnerstiev s dôrazom na spoluprácu všetkých skupín obyvateľstva obce.“

Mimoriadna cena

Ministerstva životného prostredia SR

Vladiča (okres Stropkov)

„Za súlad s prírodou, zodpovedný rozvoj turizmu s ohľadom na zachovávanie prírodného a kultúrneho bohatstva na území obce.“

Mimoriadna cena

Slovenskej agentúry životného prostredia

Kravany nad Dunajom (okres Komárno)

„Za jedinečnú environmentálnu výchovu a vzdelávanie.“

Mimoriadna cena

Národnej hodnotiacej komisie

Ľubeľa (okres Liptovský Mikuláš)

„Za silnú a súdržnú komunitu.“

Mimoriadna cena

Národnej hodnotiacej komisie

Matejovce nad Hornádom (okres Spišská Nová Ves)

„Za mimoriadny prístup vedenia obce.“

Mimoriadna cena

Združenia miest a obcí Slovenska

Spišská Teplica (okres Poprad)

2025

Dedina roka 2025
www.dedinaroka.sk

Kraj
Bratislavský

Okres
Pezinok

Počet obyvateľov
2 495

Rozloha
30,08 km²

Webstránka obce
www.budmerice.sk

Starosta
Jozef Savkuliak

Dedina roka 2025
www.dedinaroka.sk

Budmerice

Dedina, o ktorej sa spieva

Keď sa povie Budmerice, mnohým okamžite zaznie v ušiach legendárna melódia piesne Karola Duchoňa – *Dievča z Budmeríc*. Dedina, len na skok od hlavného mesta, však v sebe ukrýva bohatú históriu siahajúcu až do roku 1296.

Najvýraznejšiu stopu v obci zanechal šľachtický rod Pálffyovcov. Ján Pálffy, milovník prírody a poľovačiek, tu koncom 19. storočia nechal vybudovať poľovnícky kaštieľ s bažantnicou. *Budmerický kaštieľ* bol postavený v kombinácii viacerých slohov, pričom jeho fasáda bola inšpirovaná renesančnými zámkami na rieke Loira vo Francúzsku. Táto národná kultúrna pamiatka, postavená v tichom anglickom parku, očari svojimi rozprávkovými vežičkami, vikiermi a monumentálnym schodiskom, nad ktorým sú umiestnené dva erby pôvodných majiteľov, Jána Pálffyho a jeho manželky, s letopočtom datujúcim stavbu do roku 1889.

Okrem panského sídla patrí k dominantám obce aj *Kostol povýšenia Svätého križa*. Tento pôvodne gotický chrám je koncipovaný ako jednolodový priestor s polkruhovým uzáverom presbytéria. Interiér je zaklenutý tzv. českými plackami, pričom klenba v lodi dosadá na vtiiahnuté piliere. Architektonickú kompozíciu kostola dotvára sakristia na južnej strane a polygonálna veža zakončená polygonálnou prílbou.

Bohatú históriu a tradície približuje aj národopisná expozícia *Budmerická izbička*. Návštevníci v nej môžu nahliadnuť do najkrajšej časti tradičného príbytku, tzv. prednej izby zariadenej dobovým nábytkom, či do kuchyne so stavanou pecou, akú miestni obyvatelia používali v 19. storočí. Expozícia ponúka pohľad na autentické kroje, umelecké výšivky, keramiku a rôzne nástroje na spracovanie textilu či nástroje na poľnohospodárske práce. Tieto predmety, spolu so súborom drevorezieb, sú dôkazom zručnosti a estetického

čítania predkov.

Budmerice však neponúkajú len pohľad do histórie, ale aj bohaté možnosti na aktívny oddych v prírode. Milovníci zvierat a rodiny s deťmi by určite nemali vynechať návštevu miestnej *Farmy Budmerice*, ktorá sa postupne rozvíja a stáva sa významnou súčasťou obce. Farma funguje na dvoch lokalitách pre deti aj širokú verejnosť – pri penzióne Lindava, v blízkosti materskej školy a pri envirocentre a dennom stacionári v blízkosti *Budmerického kaštieľa*, pričom každá z nich ponúka návštevníkom jedinečné možnosti zážitkov a vzdelávania.

Možnosť vzdelávania, inšpirácie a oddychu tiež ponúka aj moderné *Envirocentrum Vodáreň*. Envirocentrum organizuje nielen odborné prednášky či workshopy, ale aj zážitkové učenie v teréne, kontakt s prírodou a možnosť prakticky si vyskúšať princípy udržateľného spôsobu života s ohľadom na prírodu a krajinu.

Po dni plnom objavovania pamiatok a nových poznatkov ponúkajú dokonalý relax *Budmerické rybníky*. Táto lokalita je vyhľadávaným cieľom nielen pre rybárov, ale aj pre peších turistov či cyklistov. Okolie rybníkov ponúka príjemné trasy na prechádzky, počas ktorých môžete pozorovať vodné vtáctvo a užívať si ticho krajiny. V zime rybárov vystriedajú korčuliari, avšak korčuľovanie je možné aj v lete na asfaltovej hrádzi.

Dedina ponúka naozaj rozmanité možnosti na oddych ale aj vzdelávanie a poznávanie histórie. Budmerice sú preto ideálnym miestom pre každého, kto hľadá rovnováhu medzi aktívnym pohybom a relaxom v prírode, vzdelávaním alebo objavovaním histórie.

Dedina roka 2025

Dedina roka 2025
www.dedinaroka.sk

Kraj
Žilinský

Okres
Námestovo

Počet obyvateľov
5 701

Rozloha
42,90 km²

Webstránka obce
www.zakammene.sk

Starosta
Peter Klimčík

Dedina roka 2025
www.dedinaroka.sk

Zákamenné

Symbióza minulosti a modernosti

Zákamenné je oravská dedina, v ktorej sa dodnes zachovávajú tradície s nezameniteľným goralským duchom. Počtom obyvateľov (viac ako 5 600) je najväčšou dedinou na Orave.

Ako všetky dediny na hornej Orave, tak aj Zákamenné bolo založené Oravským panstvom. Na základe kopaničiarskeho práva udelil gróf Juraj Thurzo v roku 1615 šoltýsom (dedičným richtárom) a šiestim valašským osadníkmi práva na založenie osady Nová Kamenská. Išlo o kopanice – typ rozptýleného osídlenia, v ktorom obydlia stáli ďaleko od seba a ľudia si ich stavali tam, kde mali svoje pole. Zákamenné sa v minulosti preslávilo ako dôležité poľnohospodárske (pasienkárstvo, ovčiarstvo), remeselné (pltníctvo, súkenníctvo, kováčstvo, šindliarstvo) a obchodné centrum (trhy a jarmoky).

Zákamenčania dodnes patria ku Goralom, etnografickej skupine na slovensko-poľsko-českom pohraničí. Vyznačujú sa autentickým goralským nárečím, zvykmi, tradíciami, krojmi a spevmi, ktoré zaujmú domácich i zahraničných návštevníkov. Bohatú históriu dodnes cítia v tradíciách, architektúre aj v každodennom živote obyvateľov. Zákamenné je verné svojim koreňom, avšak drží krok s dobou. V súčasnosti je Zákamenné už kompaktnou dedinou, t. j. rodinné domy sú postavené vedľa seba na viacerých uliciach. Obyvatelia tu majú k dispozícii kompletnú občiansku infraštruktúru, ktorá sa podieľa na ich príjemnom živote.

Počas celého roka tu možno objavovať množstvo zaujímavostí, jedinečností a atrakcií vrátane 15 m vysokej rozhľadne na Špikovom vrchu s nádhernými panoramatickými výhľadmi, zrekonštruovanú kalváriu a cirkevné podujatia, areál *Rozprávkový svet* s amfiteátrom a vyrezávanými sochami. Obľúbené sú cyklotrasy, ktoré ponúkajú nezabudnuteľné zážitky z pobytu v prírode. Vďaka dobre fungujúcim službám pre návštevníkov sa

oplatí prísť do Zákamenného pozrieť si jeho kultúrne, historické a prírodné bohatstvo. Napríklad aj farský *Kostol nanebovzatia Panny Márie*. Bol postavený v novorománskom slohu. Neďaleko kostola bola v roku 1862 postavená kalvária. Tvoria ju skupina štrnástich zastavení krížovej cesty s väčšou ústrednou kaplnkou, ktorá má podkovitý pôdorys. *Kostol sv. Jozefa* bol postavený koncom 20. storočia a má moderné architektonické prvky.

Obecná samospráva sa zapája do regionálnej, národnej a cezhraničnej spolupráce. Obec sa ďalej rozvíja aj prostredníctvom realizovaných projektov, čím sa zvyšuje životná úroveň obyvateľov.

Na rôznych kultúrnych, spoločenských a športových podujatiach participujú spolky. K najzaujímavejším podujatiam pre obyvateľov a návštevníkov patria folklórne slávnosti a festivaly, turistický prechod Zákamenským grúňom, veľkonočné aktivity v centre sociálnych služieb, putovanie po nočnej krížovej ceste, Floriánska a Katarínska kvapka krvi, *Kráľovstvo včiel*, trhy prírodných venčov, vianočné trhy a ďalšie.

V Zákamennom vládne jedinečná atmosféra, ktorá je v symbióze s bohatou históriou, religiozitou, živými tradíciami, pôvodnou i novodobou architektúrou, kultúrnym a prírodným bohatstvom.

2. miesto

Kraj
Košický

Okres
Košice

Počet obyvateľov
1 572

Rozloha
17,29 km²

Webstránka obce
www.haniska.sk

Starosta
Miloš Barcal

Dedina roka 2025
www.dedinaroka.sk

12

Haniska

Miesto, kde minulosť formuje budúcnosť

V blízkosti Košíc, na juhovýchode Slovenska, sa nachádza obec Haniska. Okrem samotného centra obce tvoria Hanisku dve časti – Grajciar, osada v južnej časti katastra a Jakubov dvor, chatová lokalita v blízkosti Haništianskeho lesa, ktorú vyhľadávajú najmä milovníci prírody a oddychu.

Ako zvyknú hovoriť miestni, Haniska je miestom, kde minulosť formuje prítomnosť – preto vstúpiť do nej znamená kráčať priamo po stopách jej bohatej histórie. Tieto stopy vás prevedú od vznešených interiérov barokového kostola a tajomnej krypty rodu Ziči až po oživené múry starej kočiarne.

Barokový *Kostol sv. Jána Nepomuckého* je jedným z najcennejších klenotov obce. Jeho interiér zdobí stropná figurálna maľba z roku 1923, ktorá nad hlavami veriacich vytvára nebeskú scenériu. Pohľad návštevníka prirodzene upúta aj neorenesančný hlavný oltár z roku 1934 s obrazom Panny Márie a bočné oltáre v štýle Ľudovíta XVI. z rokov 1838 a 1866. Historickú hodnotu interiéru kostola dotvára vzácna rokoková krstiteľnica z polovice 18. storočia.

Vnútri kostola sa nachádza aj vstup do rodovej krypty rodu Ziči, jedného z najvplyvnejších šľachtických rodov Rakúsko-Uhorska. Tento šľachtický rod vlastnil v Haniske rozsiahle majetky vrátane kaštieľa a pôdy. Významnou osobou tohto rodu bola Jakobína Zičiová – jediná dcéra a dedička Emanuela Péchyho a Zenaidy Meskovéj, ktorí vlastnili Hanisku od prvej polovice 18. storočia. Aj napriek oslepnutiu v mladosti grófkova Jakobína vždy kládla dôraz na rodinu, chudobných, chorých a deti. Podporovala ústav Chlieb svätého Antona, nielen finančne, ale aj častými návštevami, kedy pomáhala chudobným a spolu s nimi rozdávala chlieb. V roku 1878 založila v Haniske kláštor pre Milosrdné sestry Svätého križa, ktorý funguje dodnes. V kláštore bola zriadená dievčenská

škola a detský útulok, kde vychovala, zabezpečila vzdelanie a vydala 38 sirôt.

Jakobína Zičiová tak zostáva jednou z najvýznamnejších kapitol miestnych dejín, ktorá v Haniske zanechala nezmazateľnú stopu. Dnes rod Ziči pripomína penzión Kastély gróf Zichy. Hoci jeho názov evokuje niekdajšie panské sídlo, ubytovacie zariadenie a reštaurácia sídli v citlivo zrekonštruovanej budove bývalej kočiarne grófa Rudolfa Zičiho – miesta, kde sa kedysi odstavovali koče a vozy. Cieľom obnovy kočiarne bolo vdýchnuť stavbe nový život, ako aj zachovať pamiatku na tento významný šľachtický rod a taktiež podporiť rozvoj vidieckeho cestovného ruchu v regióne. Penzión sa stal centrom spoločenského diania v obci. Návštevníci sa tak na chvíľu stávajú súčasťou príbehu, ktorý sa v dedine píše už po stáročia.

Haniska sa aj vďaka tomuto môže pýšiť svojou živou históriou, ktorá neustále podporuje rozvoj dediny. Je zároveň moderným miestom pre život, kde si na svoje prídu všetky generácie. Kvalitné športoviská a detské ihriská vytvárajú priestor pre aktívny oddych a upevňovanie komunity. Práve táto rovnováha medzi úctou k dedičstvu predkov a budovaním súčasného komfortu robí z Hanisky domov, v ktorom sú miestni obyvatelia právom hrdí a spokojní.

3. miesto

Kraj
Banskobystrický

Okres
Poltár

Počet obyvateľov
838

Rozloha
26,88 km²

Webstránka obce
www.obecutekac.sk

Starosta
Miroslav Barutiak

Dedina roka 2025
www.dedinaroka.sk

Utekáč

Hore je nebo, v doline som ja... a v pozadí sklo

Utekáč sa nachádza na juhu stredného Slovenska, 40 km severne od mesta Lučenec. Historicky bol súčasťou Gemera, konkrétne Malohontu. Z administratívneho hľadiska k Utekáču patrí 9 miestnych osád, dodnes s rozptýleným typom osídlenia (lazy Bánik, Cisársko, Dlhá Lúka, Ďurkovka, Grôň, Jaseninka, Krahulčovo, Lichý potok, Nad Rimava) a miestne časti s kompaktným typom osídlenia Utekáč-Drahová, Utekáč-Havrilovo a Utekáč-Salajka. Katastrom Utekáča preteká riečka Rimavica.

Pomenovanie miestnej časti Salajka je pravdepodobne odvodené od výroby salajky (potaše – uhlíčanu draselného), ktorá bola v 18. a 19. storočí potrebná pri výrobe skla. Výroba salajky bola typická pre horské oblasti Slovenska.

Významným je rok 1824, v ktorom pravdepodobne vznikla v Utekáči sklárňa. Dal ju postaviť gróf Anton Forgáč. Do Utekáča prišli sklárski majstri a odborníci z priemyselných centier Nemecka (Bavorsko), Belgicka, Francúzska i Česka. Riedko osídlené územie v chotári Utekáča a jeho osád sa postupne zaľudňovalo nielen zahraničnou, no predovšetkým miestnou pracovnou silou, ktorá sa uplatnila práve v sklárskej výrobe. Na výrobu skla sa využívali tunajšie suroviny, pričom základ tvorili kremeň, drevo z miestnych lesov a voda z rieky Rimavica. Jedným z majiteľov sklárni bol aj Štefan Kuchynka, ktorý v roku 1859 založil továrenskú ľudovú školu (jednotriedku s 30 až 40 žiakmi). Zaviedol vlastné peniaze – vexle, za ktoré si robotníci mohli kúpiť tovar len v jeho obchodoch.

V utekáčskej sklárni Clara sa vyrábalo úžitkové a osvetľovacie sklo, cylindre na petrolejové lampy a od roku 1917 aj žiarovkové banky. V roku 1961 pribudla výroba termosiek, ktoré sa vyvážali do Fínska, Nórska, Švédska, Juhoslávie, na Kubu, ako aj do ďalších krajín. Sklárne mali patent na me-

ranie a odskúšanie tepelnoizolačnej schopnosti termosky, išlo o pomerne pokročilý výskumný a technický prístup. Výrobky sklárni v Utekáči získali významné ocenenie na svetových výstavách, a to 1. miesto v Paríži (1900), zlatú medailu v St. Louis (1904) a zlatú medailu v Miláne (1906) za dekorovanie úžitkového skla.

Sklárne boli dve storočia hlavným zdrojom prosperity Utekáča. V 60. až 80. rokoch minulého storočia v závode pracovalo 700 až 800 ľudí z Utekáča, okolitých dedín i širšieho okolia. V roku 1998 bola sklárska výroba úplne zastavená.

Slávnú históriu sklárni obyvateľom i návštevníkom pripomína zachovaný 40 m vysoký komín z roku 1787, ktorý dnes slúži ako turistická atrakcia a lezecká stena. K ďalším zaujímavostiam pre návštevníkov patrí *Losí park Utekáč-Drahová*, bytové domy v škandinávskom štýle, *Kaplnka Sedembolesnej Panny Márie* z roku 1939 v Utekáči-Havrilove a kaplnky sv. Vendelína a sv. Antona Padovského v Utekáči.

Utekáč je tak dnes obcou, ktorá v sebe spája výnimočnú históriu sklárskej výroby s krásami prírody, ktoré ponúkajú návštevníkom možnosti turistiky, cykloturistiky i hubárčenia. Je to miesto, ktoré si ctí svoju minulosť, no zároveň hľadá nové cesty ako vytvárať ešte kvalitnejšie podmienky pre život obyvateľov a prilákať návštevníkov do svojho jedinečného prostredia. Autentické prostredie obce si vybrali tvorcovia filmu *Hore je nebo, v doline som ja*. Do hlavných úloh filmu, inšpirovaného skutočnými udalosťami z hladových doľín na Slovensku, obsadili tvorcovia mladých ľudí z Utekáča.

Dedina ako hospodár

Dedina roka 2025
www.dedinaroka.sk

Kraj
Banskobystrický

Okres
Rimavská Sobota

Počet obyvateľov
69

Rozloha
6,15 km²

Starosta
Slavomír Kujan

Dedina roka 2025
www.dedinaroka.sk

Kyjatice

Miesto, kde začína cesta časom

Kyjatice sú malou, no historicky významnou dedinou na juhu stredného Slovenska, vzdialenou 10 km od mesta Hnúšťa. Kyjatice majú jedinečné kultúrne a historické dedičstvo európskeho významu.

Miestne dejiny sa začali písať už v neskorej dobe bronzovej, kedy tunajšie osídlenie dalo meno jednej celej archeologickej kultúre – *kyjatickej kultúre*. Kyjatická kultúra sa vyvinula na základoch pilinskej kultúry, pričom mala výrazné impulzy a prvky aj zo susedných oblastí. Vyznačovala sa budovaním opevnených hradísk, spracovaním bronzu, žiarovým pochovávaním v urnách a rituálnym využívaním jaskýň. Dnešný archeoskanzen, situovaný nad dedinou, spritomňuje tieto dávne rituály kyjatickej kultúry prostredníctvom rekonštrukcii žiarových hrobov, ktoré sú tichým svedectvom o hlboknej spiritualite našich predkov.

Kontinuita úcty k histórii a tradíciám sa v obci nevytráca, len nadobúda nový, hmatateľný rozmer – v podobe drevených *kyjatických hračiek*. Tieto ikonické predmety nie sú len ukážkou remeselnej zručnosti, ale autentickým umeleckým dielom, ktoré vďaka kružidlovému dekoru a prírodnému moreniu získalo svoj nezameniteľný charakter. Napriek tomu, že toto unikátne umenie po druhej svetovej vojne takmer zaniklo, majster tradičných drevených výrobkov Ladislav Hedvigi úspešne oživil jeho 150-ročné dedičstvo. Hračky sú typické vyzdobenými vyrytými ornamentmi.

V súčasnosti tieto hračky reprezentujú to najlepšie zo slovenskej ľudovej kultúry nielen na národnej, ale aj na medzinárodnej úrovni. Výnimočnosť tohto remesla a samotného produktu potvrdzuje aj prestížna značka Regionálny produkt GEMER-MALOHONT, ktorú kyjatické hračky nesú. Kyjatické hračky taktiež reprezentovali Slovensko na výstave Expo 2020 v Dubaji s cieľom predstaviť tradičné, ručne vyrábané a zdobené drevené

hračky z Gemera-Malohontu. Účasťou sa zvýšila medzinárodná pozornosť a prestíž tohto kultúrneho dedičstva.

Bohatú mozaiku kultúrneho dedičstva obce dopĺňa jej najvýznamnejšia architektonická pamiatka – gotický evanjelický kostol z prelomu 13. a 14. storočia. Táto stavba, situovaná na vyvýšenom mieste nad dedinou, je kľúčovým bodom na turistickej trase *Gotická cesta*, ktorá spája najvzácnejšie sakrálne objekty regiónu. Pôvodne opevnený románsko-gotický jednolodový kostol s kvadratickým presbytériom, pristavanou vežou a sakristiou ukrýva vnútri vzácne nástenné maľby z 15. storočia s biblickými príbehmi a vzácny drevený trámový strop s renesančnými kvetinovými ornamentmi z roku 1637. Návštevník tu cíti dotyk dávnych dôb a jedinečný *genius loci*. V spolupráci s partnermi obec organizuje v gotickom kostolíku večerné prehliadky a rozšírené prehliadky v rámci podujatí *Gotická cesta otvorená*.

O celospoločenskom a medzinárodnom význame týchto jedinečností svedčí aj fakt, že v roku 1993 boli pohrebisko i kostol zapísané do zoznamu Národných kultúrnych pamiatok SR. Výnimočnosť Kyjatic podčiarkol aj rok 2022, kedy boli tunajšie stredoveké fresky – ako súčasť uceleného súboru dvanástich kostolov *Gotickej cesty* – ocenené prestížnou značkou *Európske dedičstvo*.

Lákadlom obce sú aj orechové sady neďaleko archeologického parku. V súčasnej dobe je v sadoch viac ako 10 tisíc stromov na ploche viac ako 80 hektárov. Okrem toho tu prácu našli viacerí miestni obyvatelia.

Obec Kyjatice tak predstavuje unikátne prepojenie vzácneho historického a kultúrneho dedičstva a prosperujúcej súčasnosti.

Dedina ako klenotnica

Dedina roka 2025
www.dedinaroka.sk

Kraj
Trnavský

Okres
Trnava

Počet obyvateľov
2 478

Rozloha
24,63 km²

Webstránka obce
www.dolnakrupa.sk

Starosta
Marek Dekan

Dedina roka 2025
www.dedinaroka.sk

Dolná Krupá

Dedina hudby, ruží, medu a medoviny

Dolná Krupá sa nachádza v Trnavskej pahorkatine na západnom Slovensku, vzdialená 14 km od krajského mesta Trnava. Okolie dediny je charakteristické poľnohospodárskou krajinou, lúkami, menšími lesíkmi a poľnými cestami.

Prvá písomná zmienka o Dolnej Krupej pochádza z roku 1113, čo z nej robí jednu z najstarších obcí v regióne. Od 16. storočia patrila Dolná Krupá panstvu rodu Brunšvikovcov, ktorí výrazne ovplyvnili jej rozvoj. Gróf Anton I. Brunšvik sa stal vlastníkom miestneho panstva, vybudoval tu svoje reprezentačné sídlo a založil moderné hospodárske a kultúrne centrum vtedajšieho regiónu. Okolo kaštieľa vznikol rozsiahly anglický park s romantickými jazierkami, ostrovčekmi, altánkami a vzácnymi drevinami, napr. sekvojovcom mamutim. Tento park sa považuje za jeden z najhodnotnejších historických parkov na Slovensku a je zážitkom prejsť sa ním.

Traduje sa, že grófka Jozefína Brunšviková bola žiačkou a priateľkou Ludwiga van Beethovena, ktorý viackrát navštívil Dolnú Krupú (okolo rokov 1800–1806) a pravdepodobne tu skomponoval *Sonátu mesačného svitu*. Pri kaštieli sa nachádza *Pamätník Ludwiga van Beethovena*, tzv. Beethovenov domček, v ktorom je zriadené hudobné múzeum. Prostredníctvom panelovej výstavy a exponátov sa návštevníci dozvedia pozoruhodné informácie nielen o tomto výnimočnom hudobnom skladateľovi, ale aj o hudobných nástrojoch, exponátoch a vtedajšom živote Brunšvikovcov.

Ďalšou jedinečnosťou, ktorú môžu návštevníci vidieť v Dolnej Krupej, je *Rozárium Márie Henriety Chotekovej* známe nielen v tomto regióne, ale v širokom okolí. Založila ho grófka Mária Henrieta Choteková a už v roku 1926 v ňom vraj bolo vysadených okolo 5 tisíc rôznych ruží. Jej ružová záhrada sa svojou pestrosťou odrôd radila medzi

najväčšie na európskom kontinente. Jednotlivé odrody ruží sú označené tabuľkami, na ďalších paneloch sú informácie o histórii pestovania ruží, o význame včiel a medu. Ide o zaujímavé edukatívne prvky v rámci „živej encyklopédie ruží“, ako sa zvykne nazývať toto rozárium. Po „ružovej grófke“ sú dnes pomenované Reštaurácia Mária Henrieta a Salónik ružovej grófky. Len niekoľko metrov od miesta pôvodnej grófkinej záhrady je vysadených viac ako 2 500 ruží. Jednou z vysadených odrôd je *Ružová grófka Mária Henrieta*. V súčasnosti sa rozárium nachádza neďaleko kaštieľa v areáli *Medolandie* a je sprístupnené aj osobám so zníženou pohyblivosťou.

Práve med a medovina sú tunajšie výnimočné produkty, pretože majú veľký význam v zdravotnej, výživovej, ekologickej, ale aj kultúrnej a ekonomickej rovine. Med ako pokrm bohov má v mnohých kultúrach symboliku hojnosti, zdravia a pohostinnosti. Výroba medoviny prirodzene podporuje včelárov, čo nepriamo prospieva aj životnému prostrediu. Vďaka včelám sa opeľujú rastliny, zvyšuje sa biodiverzita a udržuje ekologická rovnováha v krajine.

Dolná Krupá je obrazom pokojného vidieckeho života, kde sa stretáva minulosť s prítomnosťou a príroda s človekom. Harmónia medzi tradíciou a moderným spôsobom života je základom pohody, ktorá je v obci prítomná na každom kroku. Vzájomná pomoc, spoločné oslavy a tradície vytvárajú pevné väzby medzi generáciami a robia z Dolnej Krupej miesto, kde sa ľudia cítia doma.

Dedina ako maľovaná

Dedina roka 2025
www.dedinaroka.sk

Kraj
Prešovský

Okres
Stará Ľubovňa

Počet obyvateľov
1 455

Rozloha
20,19 km²

Webstránka obce
www.circ.sk

Starosta
Michal Didik

Dedina roka 2025
www.dedinaroka.sk

Čirč

Tu aj kameň tancuje

Rusínska obec Čirč sa nachádza na severovýchode Slovenska, na hranici s Poľskom, na severozápadnom úpätí Čergovského pohoria a tvorí turistické východisko do tohto pohoria.

Prvá písomná zmienka o obci pochádza z roku 1330. V 16. storočí sa obec takmer vyľudnila a po čase do opustených domov prišli kolonisti z východu – Rusini. V úradnom lexikóne osád Uhorska z roku 1773 je obec predstavená ako čisto rusínska.

Dedina je aj v súčasnosti stále živým svedectvom rusínskej hrdosti a hlbkej viery. Je významným pútnickým miestom gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku vďaka príbehu, ktorý sa v minulosti odohral nad obcou. V roku 1898 sa nad dedinou v lokalite pod Vyšnými Uhliskami zjavil zvláštny starec. Jeho zjavenie opisuje aj miestna farská kronika, ktorá o tejto udalosti v rovnakom roku píše: „*Dvom čirčským dievčatám, ktoré pásli kravy pod Uhliskami, zjavil sa akýsi starec, ktorý im položil otázku, či by nechceli, aby tu prichádzalo veľa ľudí na púť. Po súhlase dievčat starec zapichol palicu do zeme a na tom mieste vytryskol prameň vody s liečivými účinkami. Starec žiadal, aby tu bola postavená kaplnka.*“

Na mieste, kde starec zapichol palicu, bola postavená najprv drevená strieška pokrytá šindľom. Až v roku 1925 postavili murovanú kaplnku, ktorá bola zasvätená Zosnutiu Presvätej Bohorodičky a dodnes sa tam, na rozhraní mesiacov august a september, koná odpustová slávnosť.

Čirč je taktiež známy svojou nevídanou aktivitou. Hovorí sa, že v Čirči „spieva aj kameň na potoku“ a pohľad na hudobnú scénu to len potvrdzuje. Obec je domovom a rodiskom viacerých populárnych hudobných skupín, ktoré zabávajú celé Slovensko i zahraničie. Ide o známe kapely ako Rolland z Čirča (Rollandáci 3jo), Rolls z Čirča,

Čirčanský Hovosy, DJ DZURO, hudobné skupiny Select, Juno, Medium a Extrém. Skupina Čirčanský Hovosy, v ktorej spieva aj starosta obce Čirč, v roku 2020 súťažila v celoslovenskom kole súťaže *Zem spieva*, s cieľom ukázať svetu rusínsku kultúru a poukázať na spolunažívanie menšín. Pre fanúšikov rusínskej, goralskej a slovenskej muziky obec každoročne v lete organizuje aj dvojdnové podujatie *Čirčanske líto*.

Pre tých, ktorí okrem hudby túžia aj po aktívnom pohybe, je Čirč ideálnym východiskom výstupu na vrch Minčol. Z najvyššieho vrchu pohoria Čergov sa vám naskytnú výhľady, ktoré siahajú od Tatier až po Pieniny. Popod Čergovské pohorie vedie od konca obce, pod Minčol až na Potašňu, šesťkilometrový cykloturistický úsek. V zimnom období využívajú cyklochodník aj na účely bežecského lyžovania.

Čirč je dedinou, kde sa majestátne ticho hôr prirodzene dopĺňa s temperamentom rusínskych piesní a kde sa prepája moderný život s tradíciami predkov. Či už na vrchol Minčola vystúpite za nekonečnými výhľadmi, na pútnickú horu za vnútorným a duchovným pokojom, alebo do dediny zavítate za dobrou hudbou a srdečnou atmosférou, odidete s pocitom, že ste našli kúsok sveta, kde sa stále žije naplno a od srdca.

Dedina ako partner

Dedina roka 2025
www.dedinaroka.sk

Kraj
Prešovský

Okres
Stropkov

Počet obyvateľov
62

Rozloha
27 km²

Webstránka obce
www.vladica.estranky.sk

Starosta
Ján Čurpek

Dedina roka 2025
www.dedinaroka.sk

Vladiča

Vraj dedinka na konci sveta

Situovaná je v Nízkych Beskydách na východnom Slovensku, vzdialená 16 km od okresného mesta Stropkov. Na severe katastrálne územie Vladiče hraničí s Poľskom.

História Vladiče siaha až do roku 1340, kedy je o nej doložená prvá písomná zmienka v historických dokumentoch s názvom osady Waddisko, neskôr Wladicza. Súčasná Vladiča vznikla v roku 1964 zlúčením osád Veľká Driečna, Malá Driečna, Nižná Vladiča, Vyšná Vladiča a Suchá. Obyvatelia však naďalej používajú názvy týchto pôvodných osád.

Vladiču obklopujú strmé i mierne zvlnené zalesnené svahy, kvitnúce lúky a aj chránené územia (Driečna, horný tok potoka Chotčianka). Cez Suchú tečie Javorový potok a cez Driečnu Chotčianka. V minulosti tvorila Chotčianka prirodzenú hranicu medzi Šarišskou a Zemplínskou župou. K prírodným jedinečnostiam patria nielen husté lesy, ale aj Javorová dolina, pramene, Vladičský vodopád, chránený živočíšny druh mihuľa potiská (žije v potoku Chotčianka), chránená 320-ročná lipa malolistá, chránené vtáčie územie, v intraviláne *Nistorova studňa* z roku 1888. Voda z *Prameňa pod Sašom* má výnimočnú kvalitu, jej vhodnosť na pitie bola otestovaná regionálnym úradom verejného zdravotníctva. Do fliaš si ju plnia nielen Vladičania, ale aj obyvatelia z iných dedín a miest.

Vo Vladiči sú budovy, ktoré zmenili svoju pôvodnú funkciu na rekreačnú a kultúrnu, napríklad z bývalého obecného úradu sa stalo *Dedinské múzeum Driečna*. V ňom sú chronologicky umiestnené historické predmety, fotografie, knihy, artefakty od kolísky až po hrob. Ďalšia obecná budova bola transformovaná na turistickú ubytovňu. Vedľa ubytovne je menšia vodná nádrž Hučok, v ktorej sa dá okúpať a člnkovať, nachádza sa tu areál s altánkom, v ktorom sa počas roka organizujú rôzne kultúrno-spoločenské podujatia, pose-

denia, odpustové slávnosti, jánske ohne, v zime oslava príchodu nového roku. Ubytovňu a areál využívajú nielen slovenskí turisti ale aj zahraniční, hlavne z Poľska, Čiech a Nemecka.

Centrum konskej turistiky *Tajomné Karpaty* je symbolom karpatskej sily a pokoja. Na huculských koňoch si je možné zajazdiť na konskej farme v časti Suchá a spoznávať okolie z konského sedla. A pohľad z konského sedla je vážne jedinečný. *Vladičský raj* je názov územia, na ktorom je viac ako 100 km značených trás – peších, cyklistických a konských vrátane cezhraničnej cyklotrasy Driečna – Pulawy a vybudovanej infraštruktúry, čo umožňuje vzájomné prepojenie Slovenska a Poľska. V časti Driečna sa tiež nachádza penzión DRIEČNA, ktorý poskytuje ubytovacie, stravovacie a doplnkové služby pre návštevníkov. Vladiča je súčasťou Mikroregiónu Zelené Beskydy.

Výnimočné religiózne bohatstvo vyniká jedinečnými vyrezávanými drevenými gréckokatolíckymi krížmi, piatimi gréckokatolíckymi chrámami, tri z nich sú národné kultúrne pamiatky: *Chrám sv. Mikuláša*, *Chrám nanebovstúpenia Pána* a *Chrám sv. Bazila Veľkého*. Tieto religiózne stavby a kríže sú súčasťou *Cesty karpatských svätých* – pamiatok sakrálneho charakteru v 28 obciach na slovenskej i poľskej strane. Religiózne bohatstvo doťvára jedinečný kolorit Vladiče. Môžete tu počuť ticho a vidieť tmú, prejsť sa po chodníčkoch predkov, po starej obchodnej ceste do Čeremchy, po starej poštárskej ceste do Habury, či vystúpiť na Pastovňu (678 m n. m.). Vladiča je dedina, kde sa dá zabudnúť na starosti, nájsť pokoj, ticho, tmú, vidieť jej výnimočnosť a autentickosť a načerpať nové sily. A toto všetko je v dedinke na konci sveta, ktorá vás rada privíta.

Mimoriadna cena Ministerstva životného prostredia SR

Dedina roka 2025
www.dedinaroka.sk

Kraj
Žilinský

Okres
Liptovský Mikuláš

Počet obyvateľov
1 204

Rozloha
17,46 km²

Webstránka obce
www.lubela.sk

Starosta
Erik Gemzický

Dedina roka 2025
www.dedinaroka.sk

Lúbeľa

Tradičná, moderná, naša!

Obec Lúbeľa, ktorej prvá písomná zmienka pochádza už z roku 1278, sa nachádza v južnej časti Liptovskej kotliny na úpätí pohoria Nízke Tatry. Od okresného mesta Liptovský Mikuláš je vzdialená 15 km smerom na západ. Vzhľadom na svoju strategickú polohu je Lúbeľa ideálnym východiskovým bodom pre milovníkov hôr.

Práve vďaka pokojnému prostrediu sa snaží Lúbeľa stavať na tichej predstave turistického ruchu – podporuje cyklotrasy a nenáročnú turistiku do blízkych hôr. V tomto duchu obec každoročne organizuje aj tradičný vianočný výstup na vrch Viackov (v blízkosti Lubele), ktorého popularita z roka na rok narastá.

Lúbeľa však nie je len o horách, ale najmä o ľuďoch a silnej komunite. „*Niekoľko má pekný hrad, niekoľko pekný vodopád, známe jazero a niekto má v dedine všetky služby či silnú a súdržnú komunitu ľudí, ktorí tvoria charakter obce.*“ A to je prípad Lubele.

Obec žije bohatým spoločenským a kultúrnym životom, ktorý je postavený na pevných základoch medzigeneračnej spolupráce. Práve spojenie energie Rady mládeže obce Lúbeľa a dlhoročných skúseností členov Jednoty dôchodcov Slovenska vdychuje podujatiam v obci jedinečnú atmosféru, v ktorej sa prirodzene spájajú všetky generácie obyvateľov.

Pilierom miestnej kultúry je ochotnícky divadelný súbor *Lubelské divadlo K. O. Urbana*, ktoré sa pýši úctyhodnou, viac než storočnou tradíciou. Prvá divadelná hra bola naskúšaná v rokoch 1922 až 1923. Podľa historických dokumentov ju režíroval miestny učiteľ. Odvtedy sa divadelné predstavenia hrajú nepretržite. Za sto rokov svojej existencie má súbor na konte 110 odohraných hier, pričom jeho javiskom prešlo takmer 300 divadelných ochotníkov pod vedením 23 režisérov.

Toto vzácne 100. jubileum oslávili prostredníctvom divadelného festivalu *LubelaFest*. Podujatie je tradičnou prehliadkou rôznych žánrov divadla a prichádzajú naň ochotníci z celého Slovenska.

Či už *LubelaFest*, spolu s pravidelnými predstaveniami ochotníckeho divadla, alebo iné spoločenské podujatia v Lubele, ako napríklad *Lubela Cup*, *Lubelský Pilus*, *Beh Lubeľou*, vianočné trhy, obecný ples alebo fašiangové pochovávanie basy a bursovačka, sú magnetom pre návštevníkov z celého Slovenska. Tieto podujatia nielenže zvyšujú atraktivitu obce, ale predovšetkým utužujú miestnu komunitu.

Ako uvádzajú miestni obyvatelia, dedina je tradičnou a zároveň modernou obcou, ktorá je prirodzenou bránou do pohoria Nízkych Tatier. S úctou k svojej histórii rozvíja kultúrne dedičstvo a návštevníkom ponúka ideálne podmienky nielen na turistiku a kvalitný oddych, ale aj bohatý kultúrno-spoločenský život. Je to miesto, kde sa pokojná príroda Liptova stretáva s pohostinnosťou a súdržnosťou komunity, ktorá vás vždy rada privíta.

Mimoriadna cena Národnej hodnotiacej komisie

Dedina roka 2025
www.dedinaroka.sk

Kraj
Košický

Okres
Spišská Nová Ves

Počet obyvateľov
568

Rozloha
3,62 km²

Webstránka obce
www.matejovcenad-hornadom.sk

Starostka
Ivana Hrebenárová

Dedina roka 2025
www.dedinaroka.sk

26

Matejovce nad Hornádom

Kde sa stále niečo deje

Dedina sa nachádza na Spiši, v južnej časti Hornádskej kotliny na pravom brehu rieky Hornád. Matejovce nad Hornádom sú obklopené lesmi, lúkami a dolinami. V lokalite Pod Bučom sa nachádza niekoľko studničiek. Cez dedinu tečie potok Lánik, ktorý vytvára prirodzenú os, ktorá delí dedinu na dve rozlohou takmer rovnaké časti. Prvá písomná zmienka o obci pochádza z roku 1320 pod názvom Villa Mathei – Matúšova obec. Traduje sa, že súčasný názov dediny Matejovce vznikol z legendy, podľa ktorej tu pastier Matej pásol ovce – Matej ovce.

Na niektorých domoch si návštevníci dodnes môžu všimnúť zachované architektonické znaky tradičných obydlí, napr. pôdorys domu v tvare písmena „I“, valbové a polvalbové strechy, drevené hospodárske budovy, čo prispieva k rázovitému charakteru obce. Na druhej strane sú tu renovované domy, ako aj novopostavené dvojposchodové domy a bungalovy. Kolaudáciou prešiel *Dom Charitas Matky Terezy*. V ňom našlo domov 40 seniorov. Charitas susedí s dominantou dediny – ranogotickým *Kostolom sv. Kataríny Alexandrijskej* so vzácnym organom z dubu a čistých cínových píšťal, ktorý bol skonštruovaný bez použitia klincov. Vzácný je barokový oltár s obrazom sv. Kataríny Alexandrijskej z roku 1750 a drevený kazetový strop s obrazom Ježiša so zatúlanou ovečkou. Vedľa kostola stojí historická drevená zvonica so zvonmi *Katarína* (1921) a *Božia Rodička* (1923).

K zaujímavostiam Matejoviec nad Hornádom patrí *Angelika* – ručná hasičská striekačka z roku 1885, jediná svojho druhu na Slovensku, ktorá je stále funkčná. Všetky jej komponenty sú originálne. Miestny dobrovoľný hasičský zbor ju prezentuje aj za hranicami a na súťažiach s ňou dosahuje úctyhodné výsledky.

Silnou stránkou Matejoviec nad Hornádom sú viaceré značené cyklistické a turistické trasy, ktoré dedinou prechádzajú a práve v jej centre je križovatka týchto trás. Vedú k prírodným a kultúro-historickým pamiatkam nielen Matejoviec nad Hornádom, ale aj do katastrov okolitých dedín. V drevenom altánku v oddychovej zóne Kamienčie je možné ochutnať ovčí syr a žinčicu z miestnej agrofarmy. V letných mesiacoch je návštevníkom k dispozícii gril, pahreba na opekanie, drevené lavičky so stolom. Medzi turistické atrakcie patrí geomorfologicky významný prírodný útvar *Šiklává skala*, ktorý v zimnom období spolu s vodami Hornádu vytvára krásny ľadový vodopád. Nachádza sa v tesnej blízkosti katastrálneho územia Matejoviec nad Hornádom. Pozoruhodné sú tri udržiavané prístenné kríže staré viac ako 100 rokov.

Miestni obyvatelia si uchovávajú ľudové remeslá ako kováčstvo, košíkárstvo, cukrárstvo, rezbárstvo, šitie krojov, bylinkárstvo a včelárstvo. Každoročne sa tu konajú *Matejovské letné slávnosti* a *Macijofské šmaky*, ktoré prezentujú ľudové pokrmy, piesne a remeslá. Potom *Fašengy v Macijofcoch*, *Deň sv. Floriána*, *Beh k Šiklavej skale*, *Mikuláš a vianočná dedinka* a ďalšie podujatia, ktoré spájajú miestnu komunitu. Pre domácich i návštevníkov sú lákadlom turistické výstupy na okolité kopce, z ktorých možno obdivovať výhľady na Vysoké Tatry, Spišský hrad a Mariánsku horu. Každý rok sa obyvatelia aktívne zapájajú do iniciatívy *Upracme Slovensko* a na jar a jeseň organizuje podujatie *Čistá dedina*, keď si skrášujú verejný priestor. Matejovce nad Hornádom sú miestom, kde sa spája krása prírody s bohatou históriou a silnou komunitou.

Mimoriadna cena Národnej hodnotiacej komisie

Kraj
Nitriansky

Okres
Komárno

Počet obyvateľov
690

Rozloha
15,9 km²

Webstránka obce
www.kravany.com

Starosta
Gabriel Duka

Dedina roka 2025
www.dedinaroka.sk

Kravany nad Dunajom

Skrytý raj na juhu Slovenska

Kravany nad Dunajom, situované na juhu Slovenska priamo pri hranici s Maďarskom, nie sú len obyčajnou dedinou. Dlhé stáročia boli majetkom šľachtického rodu Tardošovcov, neskôr Karvaiovcov a ďalších významných zemepánov, vďaka čomu sa dnes pýšia hrdým prívlastkom „dedina kaštieľov“. Spájajú v sebe eleganciu šľachtickej histórie s divokou krásou dunajskej prírody a ponúkajú tak neopakovateľný cestovateľský zážitok. To, čo robí dedinu skutočne výnimočnou, je jej tesné prepojenie s Dunajom. Ak túžite zažiť riekku na vlastnej koži, môžete si zapožičať čln alebo sa nechať unášať na vlnách v skutočnom unikáte – kontrabasovom člne. Tieto tradičné plavidlá sú vďaka svojej stabilite mimoriadne bezpečné aj pre rodiny s deťmi. Práve kontrabasový čln slúži aj ako prevoz pre peších a cyklistov do susednej maďarskej obce Lábattlan. Pre milovníkov dlhších trás a tradícií obec každoročne organizuje aj vodné podujatia – spoločnú púť po vode do Ostrihomu či dobrodružný splav až nad Budapešť do obce Leányfalu. Je to zážitok, ktorý vám Dunaj ukáže v jeho najkrajšej, nespútanej podobe.

Taktiež miestna promenáda popri Dunaji, *Dunajské korzo*, patrí k najkrajším v celom regióne. Je to ideálne miesto na prechádzky aj cykloturistiku, keďže cez obec prechádza populárna medzinárodná cyklotrasa EuroVelo 6, spájajúca Atlantický oceán s Čiernym morom. Prechádzka i cykloturistika po nábreží Dunaja odkrýva aj ďalšie poklady – historické. Pozornosť upúta zemianska kúria Kostičovcov, ktorá od roku 1935 patrila rodu Hrossovcov. V jej tesnej blízkosti nájdete sochu sv. Jána Nepomuckého – patróna mostov a ochrancu pred povodňami.

Ak sa chcete pozrieť na Kravany a Podunajsko aj z vtáčej perspektívy, môžete vystúpiť na miestnu vyhliadkovú vežu. Táto unikátna 17 metrov vysoká drevená stavba priamo na brehu Dunaja ponúka dychberúci panoramatický výhľad na okolité polia

a lesy, meandre Dunaja, susedné Maďarsko i maďarské krasové pohorie Gerecse. Je to dokonalý fotopoint pre každého cestovateľa. Vzhľadom na jej nadmorskú výšku, iba 108 m n. m. ide o jednu z najnižšie položených rozhľadní na Slovensku.

Kravany nad Dunajom však neoslovujú len milovníkov histórie alebo športu, ale aj znalcov dobrého vína. Vďaka najvyššiemu počtu slnečných dní v roku a priaznivej mikroklimu sa tu mimoriadne darí viniču. Vinice miestnych vinárov sa rozprestierajú na slnečnom svahu, kde sa vďaka ideálnym podmienkam a starostlivej práci rodí hrozno výnimočnej kvality. Miestni vinári s láskou nadväzujú na tradície svojich predkov a ich pivnice ukrývajú tekuté poklady, ktoré v sebe nesú chuť južného slnka. Pri výrobe naturálnych vín sa držia princípov prírodného vinárstva. Ich vína sú tak autentickým odrazom prostredia a odrody hrozna. Pohár poctivého lokálneho vína, vychutnaný priamo pri západe slnka nad dunajskou hladinou, je tou najlepšou bodkou za návštevou tejto obce.

Dedina vás očarí svojou jednoduchosťou a prirodzenou krásou, a preto ak túžite po dokonalom spojení vody, aktívnej cykloturistiky, panoramatických výhľadov a pokojných chvíľ v podunajskej prírode, Kravany nad Dunajom vás určite nesklamú.

Mimoriadna cena Slovenskej agentúry životného prostredia

Dedina roka 2025
www.dedinaroka.sk

Kraj
Prešovský

Okres
Poprad

Počet obyvateľov
2 285

Rozloha
31,05 km²

Webstránka obce
www.obecspisskateplica.sk

Starosta
Radoslav Šeliga

Dedina roka 2025
www.dedinaroka.sk

30

Spišská Teplica

Voda, ktorá nezmrzá, život, ktorý pulzuje

Na južnom okraji Popradskej kotliny, na pokojnom mieste v objatí prírody, sa rozprestiera dedina Spišská Teplica. Tečie cez ňu potok Teplica, ktorý podľa obyvateľov a historických zmienok nezmrzá ani počas tuhej zimy. Traduje sa, že názov obce súvisí práve s názvom tohto potoka. V katastri sa nachádzajú výdatné pramene pitnej vody, Spišskoteplické slatiny, lesy, biotopy Natura 2000. Reliéf je málo členitý.

Prvá písomná zmienka o Spišskej Teplici pochádza z roku 1280, ešte pod názvom Toplica, no osídlenie siaha až do obdobia paleolitu. Na Spišskú Teplicu malo v stredoveku významný hospodársky a duchovný vplyv cisterciánske opátstvo v Spišskom Štiavniku. Tradíciu cisterciánov dnes pripomína kalvária, ktorá je obľúbeným miestom na prechádzky a rozjímanie. Na jej začiatku je umiestnená *Lavička s najkrajším výhľadom*, ktorá každému návštevníkovi poskytuje jedinečný pohľad na celú panorámu Vysokých Tatier. *Spišská Teplica a cisterciáni* je kniha, ktorá hovorí o historickom význame cisterciánov nielen v Európe, ale aj v tomto regióne a ich odkaze pre súčasnosť i budúcnosť. Kalvária, kniha, *Teplická promenáda* a rôzne podujatia sú výstupom slovensko-poľského cezhraničného projektu Interreg *Cisterciáni pod Tatrami – spoločné korene a spoločná budúcnosť Szaftiar a Spišskej Teplice*. K historickému dedičstvu Spišskej Teplice patrila papieraň z roku 1613, založil ju Samuel Spillenbergh z Levoče a viac ako dve storočia ovplyvňovala život v obci.

Pozoruhodná *Teplická promenáda* je zrevitalizovaný park vytvorený z prírodných materiálov. Na drevených lamelových stenách sú gravírované platne z čiernej žuly s informáciami o obci. Pre obyvateľov a návštevníkov tu sú k dispozícii nové lavičky, stojany na bicykle, vodný prvok v podobe troch malých fontán, osvetlenie, nášľapné vrstvy sú z ekologických vodopriepustných materiálov. Návštevníka očarí dominanta obce, *Kostol Naj-*

svätejšej Trojice z roku 1838 so vzácnou ranogotickou sochou Madony, zatiaľ neznámej proveniencie približne z 1. pol. 14. storočia. Duchovnosť obce dotvára *Kaplnka Nepoškvrneného Srdca Panny Márie*, kaplnka na Predných dieloch a prístenné kríže.

V centre Spišskej Teplice, medzi kostolom a poštou, sa nachádza *Múzeum obce*. Návštevník v ňom môže vidieť kultúrne a historické dedičstvo obce. V múzeu prebiehajú tvorivé dielne, workshopy, prednášky, výstavy, besedy, semináre. Zachytenie historických udalostí formou petroglyfov na fasáde múzea je ojedinelým umeleckým dielom a zaujme nejedného návštevníka.

V obci je vybudovaná občianska infraštruktúra: základná a materská škola, komunitné centrum, knižnica, športoviská, kultúrny dom, hasičská zbrojnica, reštauračné a ubytovacie zariadenia, parkoviská. Miestni podnikatelia poskytujú svoje produkty a služby nielen domácim obyvateľom, ale aj ľuďom v širšom okolí.

Nezabudnuteľným zážitkom je *Teplický jarmok* – prehliadka tradícií, remesiel a miestnej tvorivosti. Dedinou prechádza cyklochodník, ktorý je ideálny na objavovanie krás tohto jedinečného miesta. Spišská Teplica nie je len miestom s bohatou históriou, ale je tiež živou, modernou obcou, ktorá si zachováva svoju identitu, rozvíja komunitný život, zapája sa do projektov a pozerá do budúcnosti. Spišská Teplica intenzívne žije.

Mimoriadna cena Združenia miest a obcí Slovenska

Dedina roka 2025
www.dedinaroka.sk

Európska cena obnovy dediny

Európsku cenu obnovy dediny vyhlasuje od roku 1990 Európske pracovné spoločenstvo pre rozvoj vidieka a obnovu dediny (ARGE). Jej zámerom je predovšetkým objaviť výrazné a príkladné procesy pri rozvoji a obnove vo vidieckych komunitách a odmeniť ich na základe vybraných projektov. Zohľadňované sú pri tom východiskové podmienky, ekonomický a sociálno-kultúrny kontext, ako aj normy špecifické pre danú krajinu a jej osobitosti. Najdôležitejším kritériom je, aby projekty a procesy boli v súlade s Koncepciou Európskej pracovnej skupiny pre rozvoj vidieka a obnovu dediny pre udržateľný rozvoj európskych dedín a obcí a prispievali k posilneniu budúcej životaschopnosti vidieckych oblastí a k pozdvihnutiu ich životnej úrovne.

Súťaž oceňuje predovšetkým tie obce, ktoré sa postavili čelom k aktuálnym výzvam prostredníctvom, inovatívnych projektov zameraných na udržateľnosť a komplexné procesy rozvoja. Do miestneho diania zapájajú všetky skupiny obyvateľstva, čím získavajú nové perspektívy a rôznorodejšie nápady. Kladú dôraz na spoluprácu, a preto aktívne využívajú lokálne siete, ako aj regionálne partnerstvá. Kľúčovým kritériom hodnotenia je schopnosť obce pracovať so svojim potenciálom a pružne reagovať na výzvy či príležitosti, ktoré sa objavili počas celého procesu obnovy.

Ocenenia:

- **Európska cena za obnovu dediny** – absolútny víťaz,
- **zlaté pásmo** – udeľuje sa účastníkom, ktorí čelia súčasným výzvam vo svojom regióne s udržateľnými, inovatívnymi a modernými projektmi a ktorí spustili komplexné procesy

rozvoja vynikajúcej kvality,

- **strieborné pásmo** – udeľuje sa účastníkom, ktorí dosiahli osobitné úspechy vo viacerých oblastiach komunitného rozvoja a ktorých hodnotenie je prevažne pozitívne,
- **bronzové pásmo** – udeľuje sa účastníkom, ktorí dosiahli osobitné úspechy v jednotlivých oblastiach komunitného rozvoja,
- **špeciálne ocenenia** – udeľujú sa za výnimočné, priekopnícke projekty v jednotlivých tematických oblastiach alebo za projekty metodického charakteru,
- **pochvalné uznanie** – udeľuje sa účastníkom, ktorým nie je možné udeliť žiadnu cenu.

Podmienky účasti

Za kraj, resp. región, môže byť do súťaže nominovaná len jedna dedina alebo vidiecka komunita (pozostávajúca z jednej alebo viacerých vidieckych sídiel/dedín/frakcií/katastrálnych spoločenstiev) alebo združenie (pozostávajúce z dvoch alebo viacerých vidieckych komunít), pričom počet obyvateľov by nemal prekročiť 20 000).

Primárne oprávnené nominovať účastníka sú orgány zodpovedné za obnovu dedín a rozvoj vidieka jednotlivých štátov, krajov a regiónov. Ak nie je nominácia podaná od oficiálneho orgánu, účastníkov môžu nominovať aj mimovládne organizácie alebo iné orgány.

Metódy a stratégie:

- vlastná iniciatíva a spolupráca občanov,
- interakcia medzi obyvateľmi, politikmi a správou obce,
- spolupráca na komunálnej a regionálnej úrovni,

- partnerstvá a prepojenia verejného a súkromného sektoru,
- zahrnutie odbornosti do koncepcie, poradenstva, plánovania a sprevádzania procesov,
- zhoda a celistvosť.

Tematické oblasti a ciele:

- **ekológia** – zodpovedné využívanie zdrojov v súlade s obehovým procesom, využívanie obnoviteľných surovín, výroba obnoviteľnej energie, ochrana životného prostredia, ako aj posilnenie biodiverzity, ochrana klímy a prispôsobenie sa klimatickým zmenám,
- **ekonomika** – posilnenie pracovných príležitostí priaznivých pre región, ako aj ekologického poľnohospodárstva a lesníctva, ktoré sú odolné voči klimatickým zmenám, zveľaďovanie kultúrnej krajiny a podpora regionálnych reťazcov vytvárajúcich hodnoty,
- **spoločnosť** – vytváranie moderných sociálnych inštitúcií, podpora vzdelania a ďalšieho vzdelávania, inklúzie, ako aj zdravotnej a lekárskej starostlivosti, posilňovanie verejného blaha a účasť všetkých generácií, pohlaví, národností a menšín na hospodárskom, sociálnom a kultúrnom živote,
- **zabezpečenie udržateľných a dlhodobo dostupných verejných služieb** – v miestnom zásobovaní, mobilite a komunikačnej infraštruktúre, využitie možností digitalizácie,
- **zachovanie, prestavba a udržateľná revitalizácia** – existujúcich budov, ako aj novej výstavby s osobitným dôrazom na kvalitu, šetrenie zdrojov a stavebnú kultúru typickú pre daný región, zachovanie, moderný rozvoj a vytváranie kultúrnej krajiny, ako aj otvorených, krajinných a verejných priestorov,
- **podpora** – umeleckej angažovanosti, športových aktivít a kvalitných voľnočasových aktivít, zachovanie, udržovanie a ďalší rozvoj kultúrneho dedičstva.

www.landentwicklung.org

Prehľad ocenených obcí

z predchádzajúcich ročníkov súťaže Dedina roka

2023

1. miesto **Korňa** (okres Čadca)

Dedina ako hospodár

Veľké Ripňany (okres Topoľčany)

Dedina ako partner

Spišské Tomášovce (okres Spišská Nová Ves)

Dedina ako maľovaná

Rakovo (okres Martin)

Dedina ako klenotnica

Čičmany (okres Žilina)

Cena generálneho partnera COOP Jednota Slovensko, s. d.

Bzince pod Javorinou (okres Nové Mesto nad Váhom)

Cena Ministerstva životného prostredia SR

Necpaly (okres Martin)

Mimoriadna cena Národnej hodnotiacej komisie

Benkovce (okres Vranov nad Topľou)

2021

1. miesto **Kláštôr pod Znievom** (okres Martin)

2. miesto **Kocurany** (okres Prievidza)

3. miesto **Sedliská** (okres Vranov nad Topľou)

Dedina ako hospodár

Lom nad Rimavicou (okres Brezno)

Dedina ako maľovaná

Blatnica (okres Martin)

Dedina ako klenotnica

Šumiac (okres Brezno)

Beckov (okres Nové Mesto nad Váhom)

Dedina ako pospolitosť

Lúčka (okres Svidník)

Dedina ako partner

Dlhé Klčovo (okres Vranov nad Topľou)

Dedina ako hosťiteľ

Pukanec (okres Levice)

Dedina ako záhrada

Vinosady (okres Pezinok)

Cena generálneho partnera COOP Jednota Slovensko, s. d.

Prieasné (okres Myjava)

Cena Ministerstva životného prostredia SR

Štiavnické Bane (okres Banská Štiavnica)

Mimoriadna cena

Buzica (okres Košice-okolie)

2019

1. miesto **Papradno** (okres Považská Bystrica)

2. miesto **Svätý Anton** (okres Banská Štiavnica)

3. miesto **Raslavice** (okres Bardejov)

Dedina ako hospodár

Lúky (okres Púchov)

Dedina ako maľovaná

Domaňovce (okres Levoča)

Dedina ako klenotnica

Beluj (okres Banská Štiavnica)

Krivany (okres Sabinov)

Dedina ako pospolitosť

Bolešov (okres Ilava)

Dedina ako partner

Tvrdošovce (okres Nové Zámky)

Dedina ako záhrada

Tvrdošovce (okres Nové Zámky)

Cena generálneho partnera COOP Jednota Slovensko, s. d.

Pobedim (okres Nové Mesto nad Váhom)

Mimoriadna cena

Jesenské (okres Levice)

2017

1. miesto Oravská Polhora (okres Námestovo)

2. miesto Zemné (okres Nové Zámky)

3. miesto Blatnica (okres Martin)

Dedina ako hospodár

Spišské Tomášovce (okres Spišská Nová Ves)

Dedina ako maľovaná

Miklušovce (okres Prešov)

Dedina ako klenotnica

Hronsek (okres Banská Bystrica)

Pohorelá (okres Brezno)

Dedina ako pospolitosť

Nižná Voľa (okres Bardejov)

Dedina ako partner

Čirč (okres Stará Ľubovňa)

Nižný Hrušov (okres Vranov nad Topľou)

Dedina ako hosťiteľ

Vinné (okres Michalovce)

Mimoriadna cena

Horný Tisovník (okres Detva)

Cena generálneho partnera COOP Jednota Slovensko, s. d.

Bátovce (okres Levice)

Internetové hlasovanie verejnosti

Čirč (okres Stará Ľubovňa)

2015

1. miesto Spišský Hrhov (okres Levoča)

2. miesto Bošáca (okres Nové Mesto nad Váhom)

3. miesto Kapušany (okres Prešov)

Dedina ako hospodár

Muránska Dlhá Lúka (okres Revúca)

Dedina ako klenotnica

Klátova Nová Ves (okres Partizánske)

Lúčky (okres Ružomberok)

Dedina ako pospolitosť

Dúbrava (okres Levoča)

Dedina ako partner

Tuchyňa (okres Ilava)

Dedina ako hosťiteľ

Vyhne (okres Žiar nad Hronom)

Mimoriadna cena

Pila (okres Pezinok)

Internetové hlasovanie verejnosti

Tuchyňa (okres Ilava)

2013

1. miesto Malé Dvorníky (okres Dunajská Streda)

2. miesto Špania Dolina (okres Banská Bystrica)

3. miesto Pruské (okres Ilava)

Dedina ako hospodár

Jablonka (okres Myjava)

Dedina ako maľovaná

Baďan (okres Banská Štiavnica)

Dedina ako klenotnica

Sebechleby (okres Krupina)

Dedina ako pospolitosť

Pavlovce nad Uhom (okres Michalovce)

Dedina ako partner
Šarovce (okres Levice)

Dedina ako hosťiteľ
Blatnica (okres Martin)

Dedina ako záhrada
Bošáca (okres Nové Mesto nad Váhom)

Mimoriadna cena
Kechnec (okres Košice-okolie)

Internetové hlasovanie verejnosti
Dubník (okres Nové Zámky)

2011

1. miesto Oravská Lesná (okres Námestovo)
2. miesto Pruské (okres Ilava)
3. miesto Hervartov (okres Bardejov)

Dedina ako hospodár
Cigeľ (okres Prievidza)

Dedina ako klenotnica
Heľpa (okres Brezno)

Dedina ako pospolitosť
Bajany (okres Michalovce)
Miklušovce (okres Prešov)

Dedina ako partner
Jasenica (okres Považská Bystrica)

Dedina ako záhrada
Horný Hričov (okres Žilina)

Internetové hlasovanie verejnosti
Heľpa (okres Brezno)

2009

1. miesto Dobrá Niva (okres Zvolen)
2. miesto Prenčov (okres Banská Štiavnica)
3. miesto Mošovce (okres Turčianske Teplice)

Dedina ako hospodár
Trenčianska Turná (okres Trenčín)

Dedina ako klenotnica
Malá Trňa (okres Trebišov)

Dedina ako pospolitosť
Slovenská Ľupča (okres Banská Bystrica)

Dedina ako partner
Malé Dvorníky (okres Dunajská Streda)

Cena za starostlivosť o zeleň a životné prostredie
Hontianske Moravce (okres Krupina)
Korytárky (okres Detva)

Mimoriadna cena
Pruské (okres Ilava)

Internetové hlasovanie verejnosti
Okoličná na Ostrove (okres Komárno)

Zvláštna cena Slovenskej agentúry pre cestovný ruch
Mošovce (okres Turčianske Teplice)

2007

1. miesto Liptovská Teplička (okres Poprad)
2. miesto Očová (okres Zvolen)
3. miesto Pruské (okres Ilava)

Dedina ako hospodár
Štrba (okres Poprad)

Dedina ako klenotnica
Raslavice (okres Bardejov)
Uhrovec (okres Bánovce nad Bebravou)

Dedina ako pospolitosť
Medzibrod (okres Banská Bystrica)
Moravany nad Váhom (okres Piešťany)

Dedina ako partner
Uhrovec (okres Bánovce nad Bebravou)

Dedina ako hosťiteľ
Štrba (okres Poprad)

Cena za starostlivosť o zeleň a životné prostredie

Semerovo (okres Nové Zámky)

Mimoriadna cena

Spišský Hrhov (okres Levoča)

Internetové hlasovanie verejnosti

Medzibrod (okres Banská Bystrica)

2005

1. miesto Vlachovo (okres Rožňava)
2. miesto Čierny Balog (okres Brezno)
3. miesto Semerovo (okres Nové Zámky)

Dedina ako hospodár

Pruské (okres Ilava)

Dedina ako maľovaná

Čečejevce (okres Košice-okolie)

Dedina ako pospolitosť

Pribelce (okres Veľký Krtíš)

Dedina ako partner

Poproč (okres Košice-okolie)

Dedina ako hosťiteľ

Slovenský Grob (okres Pezinok)

Cena za starostlivosť o zeleň a životné prostredie

Suchá nad Parnou (okres Trnava)

Mimoriadna cena

Žalobín (okres Vranov nad Topľou)

2003

Víťaz súťaže Hrušov (okres Veľký Krtíš)

Dedina ako hospodár

Ostratice (okres Partizánske)

Dedina ako maľovaná

Nižná Boca (okres Liptovský Mikuláš)

Dedina ako klenotnica

Liptovské Sliače (okres Ružomberok)

Dedina ako pospolitosť

Malý Kamenec (okres Trebišov)

Dedina ako partner

Dvorianky (okres Trebišov)

Za starostlivosť o životné prostredie

Turčianska Štiavnička (okres Martin)

Za rozvoj ľudského potenciálu

Lúčka (okres Rožňava)

Za rozvoj kultúrnych tradícií

Rejdová (okres Rožňava)

2001

1. ročník súťaže Dedina roka

Víťaz súťaže Soblahov (okres Trenčín)

Za rozvoj ľudského potenciálu

Brdárka (okres Rožňava)

Za rozvoj kultúrnych tradícií

Bukovce (okres Stropkov)

Za rozvoj ľudského potenciálu

Semerovo (okres Nové Zámky)

Za rozvoj kultúrnych tradícií

Slovenský Grob (okres Pezinok)

Za starostlivosť o životné prostredie

Soblahov (okres Trenčín)

Vyhlasovateľ:

Generálny partner:

Hlavný mediálny partner:

Mediálni partneri:

Ambasádorka projektu:

Dedina roka

2025

Vydala: Slovenská agentúra životného prostredia

Zostavili: Michaela Auxtová a Oľga Slobodníková

Grafika: Samuel Králik

Tlač: DALI-BB & FAB Co., Banská Bystrica

Rok vydania: 2026

Fotografie: archívy SAŽP, hodnotiacej komisie a zúčastnených obcí

www.dedinaroka.sk

www.sazp.sk

Dedina roka 2025
www.dedinaroka.sk

www.dedinaroka.sk